



Győri Ítéltábla

Az ügy száma: Gf.II.20.125/2024/8/II.

A felperes: felperes

(cím1)

A felperes képviselője: dr. Dóka Zsolt ügyvéd

(cím2)

Az alperes: alperes

(cím3)

Az alperes képviselője: Dr. Vajda Viktor Ügyvédi Iroda

(cím4;

ügyintéző: dr. Vajda Viktor ügyvéd)

Dr. Kádár Attila Ügyvédi Iroda

(cím4;

ügyintéző: dr. Kádár Attila ügyvéd)

A per tárgya: kötbér megfizetése

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Veszprémi Törvényszék

3.G.40.066/2022/38/I.

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

felperesek, 138.;

alperes Pf.6. csatlakozó fellebbezés

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatja, és az alperes által a felperesnek fizetendő tőke összegét 102.861.218,- (százkettőmillió-nyolcszázhatvanegyezer-kettőszáztizennyolc) Ft-ra felemeli.

Ezt meghaladóan az elsőfokú ítéletet azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy 500.000,- (ötszázezer) Ft elsőfokú eljárási illeték az állam terhén marad.

Köteles az alperes 15 napon belül megfizetni a felperesnek 125.831,- (százhuszonötezer-nyolcszázharmincegy) Ft másodfokú perköltséget.

Köteles az alperes megfizetni az ítélet jogerőre emelkedését követő 60 napon belül 113.750,- (száztizenháromezer-hétszázötven) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára. Az eljárási illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni a jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát.

2.368.250,- (kettőmillió-háromszázhatvannyolcezer-kettőszázötven) Ft feljegyzett fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a peres felek nyílt közbeszerzési eljárás eredményeként 2019. október 1. napján kötöttek kerékpárút létesítése tárgyú, európai uniós alapokból finanszírozott projekttel összefüggő vállalkozási szerződést. A felek a vállalkozói díjat nettó 221.197.828 Ft-ban határozták meg. A szerződés 3.2.1. pontja szerint a teljesítési határidő a munkaterület átadás-átvételétől számított 200. nap; ezen időpontig az alperesnek a szerződés kikötése szerint készre kell jelentenie a munkát. A felek az átadás-átvétel időtartamát 15 napban határozták meg, rögzítették, hogy a műszaki átadás-átvételi eljárásról jegyzőkönyvet készítenek; a megrendelőnek joga van az átvételi jegyzőkönyvben a hiányok megszüntetésére vonatkozó határidőket megjelölni, ezek a határidők azonban nincsenek befolyással a szerződéses kötbér megállapítására. A szerződés 4.1. pontja szerint a szerződés teljesítésének késedelme esetén a vállalkozó késedelmi kötbér

fizetésére köteles, melynek összege a nettó ellenszolgáltatás 1%-a naptári naponként. A felek kikötötték továbbá, hogy amennyiben a készre jelentés időpontjára a műszaki átadás-átvételi eljárás megkezdésének egyéb feltételei biztosítottak, akkor a megrendelő műszaki ellenőre nyolc napon belüli időpontra tűzi ki a műszaki átadás-átvételi eljárást.

[2] 2019. október 9-én a peres felek képviselői munkaterület átadás-átvételi jegyzőkönyvet írtak alá azzal a tartalommal, hogy a felperes a munkaterületet az alperesnek átadta, alperes képviselője pedig nyilatkozott, hogy a munkaterületet a jegyzőkönyv felvétele napján bejárta, az munkavégzésre alkalmas, az adott napon a munkaterületet munkavégzésre átveszi, a tényleges megkezdésről a beruházót értesíti. 2020. május 4. napján az alperes optikai gerinchálózat telepítése, a koronavírus-járvány miatti anyagbeszerzés és humánerőforrás-hiány miatt teljesítési akadályt közölt a felperessel és 102 naptári nap határidő-hosszabbítást kért.

[3] A peres felek 2020. május 26-án a vállalkozási szerződést módosították. A teljesítési határidőt egyrészt 90 nappal meghosszabbították, másrészt a szerződésmódosításban már dátum szerint is megjelölték, hogy a vállalkozó 2020. július 25. napjáig köteles a szerződés teljesítésére. Rögzítették, hogy a szerződés megkötését követően a szerződés tárgyát képező munkák vonatkozásában a szerződéskötéskor előre nem látható körülmények merültek fel (útburkolat cseréje), így a szerződés tárgyát képező munkák mennyiségét és műszaki tartalmát a szerződésmódosítás mellékletét képező beárazott költségvetési kiírásban foglaltak szerint módosítják, valamint módosítják a vállalkozói díjat és a szerződés teljesítésének határidejét a pótmunkák elvégzéséhez szükséges időtartamban. Rögzítették továbbá, hogy a szerződéskötés után került sor a lámpatestek típusának véglegesítésére. A szerződésmódosítás tartalmazta, hogy a teljesítési határidő meghosszabbítása az útburkolatcsere, az optikai kábelfektetés, valamint a koronavírus-járvány következtében történik. A módosított vállalkozói díj nettó 230.573.802 Ft volt. A teljesítési határidőre kiható egyéb szerződésmódosítás a felek között nem jött létre.

[4] 2020. július 25-én az alperes az építési munkákat készre jelentette, és ennek alapján a műszaki átadás-átvétel 2020. július 30-án megkezdődött. 2020. augusztus 14-én jegyzőkönyben rögzítették, hogy a munkaterületet az adott napon az alperes bejárta, a felperes által megjelölt hiányosságok javítását a közölt ütemterv szerint tudja elvégezni. A kivitelezési munkákat el kívánja végezni. A felperes nyilatkozott, hogy az építési munkákat az adott napon ismételten megtekintették, a korábban tett műszaki észrevételek javítása nem történt meg, az addig elkészült létesítmény rendeltetésszerű használatra nem alkalmas. Kérték a kivitelezőt, hogy az építési munkákat szerződés szerint végezze el. A jegyzőkönyv felvétele napján átadott, hátralévő munkákról szóló kimutatást, a befejező munkákra vonatkozó műszaki ütemtervet, az abban foglalt határidőket elfogadják. Az alperes nyilatkozott, hogy a felperes alperesi késedelemre vonatkozó bejelentését tudomásul veszi, a befejezés érdekében a munkálatokat felgyorsítja. A felperes és a műszaki ellenőr közös nyilatkozata volt az, hogy a készre jelentést meg kell ismételni és a műszaki átadás-átvételi folyamatnak újra kell indulnia, ha elkészült a vállalkozó. A felek megállapodtak, hogy a végleges átadás-átvétel során az alperes átadja a megvalósulási tervet is. A jegyzőkönyv tartalmazta, hogy az adott napon a műszaki átadás-átvétel megghiúsult. A jegyzőkönyvhöz csatolt táblázat szerint a közterület neve1 utcában szükséges padkarendezés augusztus 31-ig, a közterület neve1 utca felszíni csapadékvíz elvezető rendszer profilozálásának javítása szeptember 4-ig, az közterület neve2 utca aszfaltozási munkái szeptember 4-ig, az aszfaltburkolati jelek festése, kerékpáros csőkorlát építése szeptember 4-ig valósul meg. Az alperes az építési munkákat

2020. augusztus 31-én ismét készre jelentette, a felek 2020. szeptember 14-én helyszíni bejárást tartottak, az átadás-átvételi eljárást megkezdték.

[5] 2020. szeptember 14. napján a szolgáltatás tárgyát képező útburkolatban 3 db csatornafedél 2 cm-t meghaladó mértékben tért el az útburkolat szintjétől akként, hogy az aknafedlap volt lejjebb az aszfalt szintjénél. Az ilyen hibával terhelt útszakasz balesetveszélyes, ezért rendeltetésszerű használatra alkalmatlan. A közterület neve 1 utca házszám szám alatti ingatlan térségében, a közterület neve 3 utcával történő találkozási pontig is kiterjedően az aszfalt hullámos és porózus volt. E hiba a teljesítés időpontjában nem tette rendeltetésszerű használatra alkalmatlanná a szolgáltatás tárgyát, és a hullámosság mértéke utólag pontosan nem állapítható meg. A szolgáltatás részét képező csőkorlát nem volt stabil, az egyes oszlopokhoz nem voltak végig folytonosan hozzárögzítve a korlát vízszintes elemei. A korlát adott állapota balesetveszélyes volt, és a szolgáltatás tárgyát rendeltetésszerű használatra alkalmatlanná tette.

[6] A felperes a közterület neve 1 utcában a burkolatban található közmű fedlapok szintre emelését kérte javítani, a kijelölt szakaszon a nem megfelelő minőségű aszfaltburkolatot kérte visszamarni, újraaszfaltozni, a kerékpáros csőkorlátot kérte stabilizálni, javítani. Az alperes a felperes által jelzett hiányosságok, hibák javítását vállalta, ezt 2020. szeptember 29. napjáig elvégezte. A műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyvben rögzítették a korábban közölt hibák javítását, valamint azt, hogy az alperes által elvégzett szerződéses munkákat a felperes a jegyzőkönyv felvétele napján átveszi. A felek megállapították, hogy a műszaki átadás-átvételi eljárás 2020. szeptember 14-én kezdődött meg.

[7] Ezt követően a peres felek között egyeztetés kezdődött a felperes kötbérigénye tárgyában, amely azonban eredményre nem vezetett.

[8] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 150.863.120.- Ft késedelmi kötbér és ezen összeg után 2020. szeptember 30. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes késedelmi kamat megfizetésére. Keresetét a 2013. évi V. törvény (Ptk.) Ptk. 6:186. §-ra alapította. A késedelem időtartamát 66 napban határozta meg a szerződésmódosításban rögzített 2020. július 25-ei teljesítési határidő és a teljesítés 2020. szeptember 29-ei dátuma egybevetésével. Álláspontja szerint az alperes egyoldalúan nem jogosult határidő módosításra, az egyező akarattal történt szerződésmódosítás 2020. július 25-ei teljesítési határidőt tartalmazott. Az alperes teljesítését az átadás-átvételi jegyzőkönyvben rögzített 2020. szeptember 29. napjával fogadta el. Kifejtette, a szerződésszegésért való felelősség már nem felróhatósági alapú a Ptk. 6:142. § rendelkezései szerint. Az alperes a Ptk. 6:239. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettsége folytán köteles úgy megszervezni a kivitelezést, hogy a felmerülő akadályozó körülmények hatását el kell hárítania az általa vállalt teljesítési határidő betartása érdekében.

[9] Az alperes ellenkérelme a kereset teljes elutasítására irányult. Álláspontja szerint a felperes tévesen hivatkozik a munkakezdés lehetséges időpontjaként 2019. október 18. napjára, az irányadó normák és a szerződés helyes értelmezésével, az E-napló adataival alátámasztottan csak 2019. október 31-én kezdődött a munkavégzés. A felperes annak ellenére nem veszi figyelembe a tervekben nem szereplő és a szerződésmódosítás műszaki

tartalmával sem lefedett további pótmunkák 10+13 nap tartalmú idővonzatát, hogy a munkákat és azok idővonzatát a felperes műszaki ellenőre 2021. június 10-ei nyilatkozatban rögzítette. Számolni kell az időjárási tényezőkkel is. A csapadék miatti munkavégzésre alkalmatlan napokat 2020. május 25., 26., 2020. június 9., 10., 14., 15., 16., 17., valamint július 24. és 25. napjában határozta meg, ezek 7 kieső munkanapot eredményeztek. Az esőzés az alperes ellenőrzési körén kívül eső, előre nem látható és műszakilag nem elkerülhető jelenség. A 2020. augusztus 14-ei jegyzőkönyv a teljesítési határidő módosítását tartalmazza, a szerződésmódosítás létrejöttéhez szükséges közös megegyezés a jegyzőkönyv felvételekor fennállt, így az új határidőket tartalmazó ütemterv felperes általi elfogadása a kötbérigényt is alaptalanná teszi.

[10] Az általa állított pótmunkák vonatkozásában kifejtette, hogy bár a peres felek jogviszonya a Ptk. 6:252. §-a szerinti kivitelezési szerződésnek minősül, amelyre az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX.15.) Korm. rendelet (Épkiv.) szerint írásba foglalási kötelezettség vonatkozik, de az 1. számú szerződésmódosítás tárgykörén kívüli további pótmunkákra vonatkozóan a teljesítés orvosolja a szerződés alaki hibáját, a semmis szerződés a teljesítés elfogadásával a teljesített rész erejéig érvényessé vált. Az alperes álláspontja szerint a készre jelentés és az átadás megkezdése olyan időpontban történt, amely a kimentő körülmények idővonzatával számolva a kötbérfizetés alóli mentesülésre vezet. A 2020. augusztus 31-ei készre jelentést illetően hivatkozott a Ptk. 6:247. § (2) bekezdésére, a 2020. szeptember 14-ei és 29-ei jegyzőkönyvekben rögzített hibákat pedig olyannak ítélte, amelyek fennállása esetén is a kerékpárút kifogástalanul használható. Kötbérfizetési kötelezettsége esetére kérte a túlzott mértékű kötbér mérséklését a Ptk. 6:188. §-ra hivatkozással. Hivatkozott a Kúria Pfv.21.254/2019/7. számú precedensképes határozatára, valamint arra, hogy a felperest számottevő kár nem érte.

[11] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 100.575.413 Ft-ot, és ezen összeg után 2020. szeptember 9. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8 %-kal növelt értékével megegyező késedelmi kamatot, valamint 464.800,- Ft perköltséget. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az állam javára 1.000.000,- Ft elsőfokú eljárási illetéket, az ezt meghaladó feljegyzett illetékről akként rendelkezett, hogy azt az állam viseli.

[12] Az elsőfokú bíróság az okirati bizonyítékok és a tanú vallomása alapján megállapította, hogy 2020. szeptember 25-éig tartott az aknafedlapok szintre helyezése, annak érdekében, hogy a 2 cm-es eltérést kiküszöböljék, és 2020. szeptember 23-áig tartott a csőkorlát javítása, amely az építési napló tanúsága szerint 6 munkanapot vett igénybe. Az aggálytalannak ítélt szakvélemény igazolta, hogy a csőkorlát és az aknafedlapok hibája alkalmatlanná tette az út adott szakaszát a rendeltetésszerű használatra, a szolgáltatás tárgyának jogi oszthatatlansága miatt pedig az egész szolgáltatást. A törvényszék a munkaterület átadásának időpontja körében kifejtette, az 1. számú szerződésmódosításban a peres felek már dátum szerint meghatározott teljesítési határidőt tűztek 2020. július 25. napjával. Az alperes utóbb eredményesen nem teheti azt vitássá, hogy a naptári napokban meghatározott 290 napos teljesítési határidő akkor indult meg, amit a felek az 1. számú szerződésmódosítás megkötésekor közösen a határidő megkezdése napjának elfogadtak. Az alperes objektív késedelme beállt 2020. július 26-án azzal, hogy július 25-én az alperes olyan készre jelentést végzett, amelynek alapján az átadás-átvételi eljárás megindult, de azt az

alperes hajlandó volt azzal a konszenzussal lezárni, hogy az átadás-átvétel megghiúsult, annak újra kell indulnia.

[13] Az elsőfokú bíróság az alperes időjárással kapcsolatos védekezését alaptalannak ítélte. Érvelése szerint teljes mértékben előrelátható a szerződéskötés időpontjában az, hogy az általánosan jellemző magyarországi éghajlat mellett a teljesítés bármely 2 hónapos periódusa alatt bármikor bekövetkezhet akár hét, akár kilenc, de akár ennél is több esős nap. Nem szakkérdés, hanem jogkérdés annak megítélése, hogy közbeszerzési eljárás keretében kötött szerződés teljesítési határidejének betartása szempontjából nem tekinthető előreláthatatlan körülménynek az, hogy 60 napból 9 alkalommal esik az eső, esetenként akár jelentős mennyiségben is. Az építési kivitelezési szerződés keretében szabad téren elvégzendő munkákra vállalkozó gazdasági társaság ügyvezetésének a szerződéskötéskor számolnia kell azzal, hogy Magyarország éghajlata száraz-nedves kontinentális, így a kivitelezés bármelyik időszakában többször, jelentős mértékű esőzés következhet be. Mindemellett az alperes – aki a teljesítési határidő lejáratára előtt nem közölt váratlan időjárási körülmények miatti akadályt – eredményesen nem térhet át olyan álláspontra a 2020. július 25-i készre jelentés után, hogy a teljesítésben időjárási okból akadályozott volt.

[14] Az elsőfokú bíróság az 1. számú szerződésmódosítás műszaki tartalmán felüli, utólag szóban megrendelt pótmunka vonatkozásában abból indult ki, hogy az alperes az építési naplóban sehol nem jegyzett be olyan akadályközlést, hogy az általa állítottan szóban megrendelt pótmunkák az írásban korábban megrendelt, kötbérterhes határidőben teljesítendő munkálatok teljesítésének akadályát képeznék. A szerződés 3.3.3. pontja szerint a vállalkozó a munkavégzés bármilyen akadályát köteles a megrendelővel írásban közölni. A felek a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) kógens szabályát megismételve a szerződés 9.1. pontjában rögzítették azt, hogy kizárólag írásban, a közbeszerzési eljárásokra vonatkozó rendelkezések figyelembevételével módosíthatják a szerződést. A Kbt. 131. § (1) bekezdése is egyértelmű követelményként fogalmazza meg az írásbeliséget. A szerződést az Épkiv. 3. § (1) bekezdése folytán is kötelező volt írásba foglalni. Szóbeli munkamegrendelés esetén az alperesnek lett volna mellőzhetetlen kötelezettsége az írásbeli akadályközlés arra, hogy a szóbeli pótmunka megrendelés a közbeszerzési eljárás keretében elvállalt kötelezettségeket hátrányosan befolyásolja. A Ptk. 6:94. § (1) bekezdés szerinti konvalidálódásra történő hivatkozás a kötbérigény szempontjából megalapozatlan; a pótmunka-megrendelés konvalidálódással történt érvényessé válása nem alkalmas az írásbeli szerződésben rögzített teljesítési határidő meghosszabbítására. A szerződés 6.2. pontja mellett az alperesnek előzetesen lett volna szükséges olyan jogi álláspontot kialakítania, hogy a határidőben történő teljesítése akadályozott, és ezt írásban közölnie a felperessel.

[15] A törvényszék a teljesítési határidő újabb meghosszabbítására utaló alperesi védekezéssel szemben kifejtette, egyértelműen hibajavítási határidőt vállalt az alperes és a kötbérről történő joglemondás, valamint a teljesítési határidő meghosszabbítása nélkül fogadta el a felperes a befejezési munkákra vonatkozó műszaki ütemtervet. A jegyzőkönyv olyan nyilatkozatot tükröz, mely szerint a felperes gyakorolja a szerződés 3.3.2. pontjában rögzített jogosultságát és egyben kötelezettségét. A szerződés ezen pontja szerint a megrendelőnek joga van az átvételi jegyzőkönyvben a hiányok megszüntetésére vonatkozó határidőket megjelölni. Jelen esetben a határidő megjelölési jogát a felperes úgy gyakorolta, hogy az alperes által kért határidőket elfogadta. Ezen esetre irányadó a szerződés 3.3.2.

pontjának utolsó mondata, amely szerint ezek a határidők nincsenek befolyással a szerződéses kötbér megállapítására.

[16] Az elsőfokú bíróság a felperes álláspontjával szemben kifejtette, a 2020. július 26-án beállt alperesi késedelem nem 2020. szeptember 29-ig állt fenn, hanem szeptember 8-ig. A BDT2022. 4523. számú eseti döntés szerint a kivitelező objektív késedelme a teljesítési határidő lejártától kezdődik, és az eredményes átadás-átvételi eljárás megkezdéséig tart. Az EBH2003.855. számú döntésből az következik, hogy olyan helyzetben, amikor az átadás-átvételi eljárás megkezdésekor kivitelezési hibák állnak fenn, annak van jelentősége, hogy az átadás-átvételi eljárás anélkül fejeződik-e be az alperes teljesítésével, hogy az közben deklaráltnan megszakadna. A felperes a 2020. szeptember 14-ei átadás-átvételi eljárásban az aknafedlapok, a korlát és az aszfalt hibáit látva nem zárta le az adott műszaki átadás-átvételi eljárást az átvétel megtagadásával, hanem lehetőséget biztosított a hibajavításra, így a teljesítés napja a műszaki átadás-átvétel kezdete, 2020. szeptember 14. Ez a kötbér szempontjából még annyiban korrekcióra szorul, hogy a felperesnek nem 14, hanem 8 napon belül lett volna kötelessége az átadás-átvételt megkezdni, így a 2020. szeptember 8. napja utáni napokra kötbért nem érvényesíthet. Az alperes nem tehető felelőssé azért a körülményért, hogy nem indult meg korábban az átadás-átvételi eljárás. A kötbérterhes mulasztással érintett napok: 2020. július 26-31. terjedő időszak, 2020. augusztusa, 2020. szeptember 1-8. terjedő időszak, a törvényszék számítása szerint 44 nap.

[17] Az elsőfokú bíróság a kötbér mérséklésére nem látott indokot. Osztotta a BDT2014.3194. szám alatti eseti döntésében kifejtett jogi álláspontot, amely szerint közbeszerzési eljárásban különösen figyelemmel kell lenni arra, hogy a pályázaton esetlegesen más kivitelezők éppen a fenyegető magas – akár eltúlzott – kötbérteher miatt nem indultak, vagy tettek eltérő feltételekkel vesztes ajánlatot, és a verseny tisztaságát sértené, ha a bíróság utólagosan méltánytalan előnyhöz juttatná a szerződő kivitelezőt a kötbér mérséklésével. Mindemellett kifejtette, a kötbér mérséklése a bírói szerződésmódosítás egyik típusának tekinthető. A Kbt. 141. §-nak szerződésmódosításra vonatkozó rendelkezéseit együttesen, és a szabályozás célját értékelve kijelenthető, hogy a közbeszerzési eljárásban kötött szerződés esetében a bírói szerződésmódosítás - ideértve a kötbér módosítását is – egészen kivételes lehetőségnek tekinthető.

[18] Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes és az alperes is fellebbezést terjesztett elő.

[19] A felperes az elsőfokú határozat megváltoztatását, az alperes kötelezését kérte 150.863.120,-Ft összegű késedelmi kötbér és ezen összeg után 2020. szeptember 30. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamat megfizetésére. Másodlagos fellebbezési kérelme az elsőfokú határozat akkénti megváltoztatására irányult, hogy az ítéltábla a késedellel érintett napok számának kijavításával az alperes által fizetendő kötbér összegét 102.861.218,-Ft összegben határozza meg. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság helytelenül idézte a BDT2022.4523. szám alatti döntést, az idézett álláspont nem a Szegedi Ítéltábláé volt, hanem az egyik peres fél részéről hangzott el. A hivatkozott ügyben a késedelmet a bíróság a munkaterület visszaadásáig és nem az átadás-átvételi eljárás megkezdéséig állapította meg. Jelen esetben az átadás-átvétel a szerződésmódosításban előírt teljesítési határidőn belül nem kezdődött el. A felek a 2020. július 25. napi első alperesi kézsre jelentést követően a 2020. augusztus 14-ei jegyzőkönyvben a műszaki átadás-átvételt

meghiúsultnak tekintették. A 2020. augusztus 31-ei második alperesi készre jelentés sem volt alapos, a 2020. szeptember 14-ei műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyv olyan hibákat és hiányosságokat tartalmaz, amelyek akadályozták a rendeltetésszerű használatot. A felek a szerződés szerinti munkák elkészültét csak a 2020. szeptember 29-ei átadás-átvételi jegyzőkönyvben állapították meg. Ez az időpont tekinthető az alperesi teljesítés mindkét fél által elismert időpontjának. A vállalkozási szerződés 3.3.1. pontjának második bekezdésére figyelemmel a felperes nem követett el szerződésszegést és nem esett jogosulti késedelembe azzal, hogy a 2020. augusztus 31-ei készre jelentés alapján csak 2020. szeptember 14-ére tűzte ki az átadás-átvételi eljárást, mert az átadási dokumentációt, mint a műszaki átadás-átvételi eljárás megkezdésének egyik feltételét az alperes még nem bocsátotta a felperes rendelkezésére. Ezért az alperesi késedelem szempontjából nem lehet figyelmen kívül hagyni a 2020. szeptember 8-14. napjai közötti időszakot. Az elsőfokú ítélet számítási hibát tartalmaz a kötbérterhes napok számát illetően. Ugyanis a 2020. július 25-ei teljesítési határidő és az elsőfokú bíróság által megállapított 2020. szeptember 8-ai elméleti teljesítési dátum között nem 44, hanem 45 nap telt el, így 1 napi kötbérrel többet kell megállapítani.

[20] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú határozat megváltoztatását, a kereset elutasítását kérte. Másodlagos fellebbezési kérelme az általa fizetendő kötbér összegének leszállítására irányult, részben a késedelemmel érintett napok számának csökkentése okán, részben pedig azért, mert a kötbér napi összegének meghatározásánál más szerződéses rendelkezést kell figyelembe venni. Ezek hiányában a kötbér mérséklését kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan állapította meg, a bizonyítás nem terjed ki több lényeges körülményre. Sérelmezte az általa indítványozott tanú mellőzését, illetőleg a kért szakértői bizonyítás mellőzését. Megítélése szerint nem lett volna mellőzhető azoknak a tényállási körülményeknek a vizsgálata, amelyekre a kimentés okaként hivatkozott.

[21] Az elsőfokú bíróság a csatornafedelekkkel és a korláttal kapcsolatos hibák súlyát maga is megkérdőjelezhetőnek tartotta, azonban az alperes teljesítését teljes egészében hibásnak tekintette, mivel a szolgáltatást oszthatatlannak, a kerékpárutat pedig a szakvélemény alapján a rendeltetésszerű használatra alkalmatlannak minősítette. Az elsőfokú bíróságnak azt is vizsgálnia kellett volna, hogy az alperes által határidőre kivitelezett út a szakvéleményben beazonosított hibákkal együtt mennyiben lehetett alkalmas a jogosult szerződéses érdekének kielégítésére, azaz a kérdéses útszakaszon a kerékpárforgalom biztosítására. Ezen kérdés vizsgálata nélkül nem lehet állást foglalni a szolgáltatás oszthatatlanságában sem, amely döntő kihatással van az ügy érdemére. Megítélése szerint a kérdéses hibák kétféle jelentéktelenek voltak ahhoz, hogy ténylegesen ne akadályozzák a kérdéses útszakasz célzott használatát, mely használat egyébként ténylegesen megtörtént. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a munkaterület átadásának későbbi időpontját, az időjárás szerepét a munkavégzés akadályozásában, valamint a felperes által utólagosan megrendelt munkákkal összefüggő késedelmet. Bárhogyan is vezették fel a felek a szerződésmódosításukat, a tényleges szövegezés egyértelmű volt abban a tekintetben, hogy a határidőt a munkaterület tényleges átadás-átvételétől kell számítani. E körben fenntartotta azon álláspontját, hogy a munkaterület tényleges átadása 2019. október 31-én történt, ezért a szerződésmódosítás szerint a teljesítési határidő 2020. augusztus 16. volt. Az elsőfokú bíróság megalapozatlanul mellőzte az időjárási körülményekre történő hivatkozását és ezt tévesen tekintette jogkérdésnek. A kérdéses időszakban 3 olyan nap is volt, amelyeken egyenként csaknem egyhavi, az adott időszakban jellemző csapadék esett. Nem lett volna mellőzhető annak vizsgálata, hogy ezek miként hatottak alperes munkavégzési lehetőségeire. A szerződés 4.1. pontja értelmében kötbér csak akkor érvényesíthető, ha az alperes olyan

okból szegi meg a szerződést, amiért felelős, az időjárási körülmények pedig nem számítanak ilyen oknak. Az elsőfokú bíróság a Ptk. Nagykomentárjában kifejtett állásponttal és a bíró gyakorlattal szemben tekintette úgy, hogy a konvalidálódás nem alkalmas az írásban rögzített teljesítési határidő meghosszabbítására. A felek igazolt, egyező akarata felülírja az alakísági hibát, ezért a felperes által elismert pótmunkák kivitelezési ideje, amelyet 23 napban jelölt meg, a teljesítési határidőt meghosszabbította. Az elsőfokú bíróság tévesen minősítette alperes teljesítését késedelmesnek, így tévesen alkalmazta a szerződésben rögzített késedelmi kötbért jogkövetkezményként. Jelen ügyben legfeljebb a megrendelő által bejelentett hibák kijavításával kapcsolatos késedelemről lehet szó, amely esetére a szerződés napi 50.000,-Ft összegű kötbér határoz meg. A munkát ténylegesen elvégezte a 2020. július 25-ei határidőre, hiszen a kerékpárút kialakítása megtörtént, legfeljebb arról lehet szó, hogy a megrendelő által jelzett hibák javítása nem történt meg ebben az időpontban, így az ehhez kapcsolódó kötbér alkalmazása lett volna jogszerű. Mindezen érveléseinek el nem fogadása esetén is helye van azonban a kötbér mérséklésének a Ptk. 6:188. §-a alapján. Bár a bírói gyakorlat alapján a kötbér mérséklésére csak kivételes esetben van lehetőség, jelen ügyben éppen ez merült fel, hiszen 3 aknafedél 2 cm-t alig meghaladó és legfeljebb 2 hónapig fennálló eltérése miatt a teljes vállalkozói díj mintegy 70 %-át kellene visszafizetnie, amely még a közbeszerzési eljárás sajátosságait figyelembe véve is méltánytalan lenne.

[22] A felperes fellebbezési ellenkérelmében a fellebbezésével nem érintett körben az elsőfokú határozat helybenhagyását kérte. Utalt arra, hogy az alperes által indítványozott tanú mellőzésére a bíróság tájékoztatását és felhívását követően került sor, alperesi mulasztást követően. Az eljárás során a törvényszék a teljesítési határidő kezdő napjával kapcsolatban külön tájékoztatást adott a felek részére, miként a rendkívüli időjárási körülmények vizsgálatával érintett körben is. Utóbbi tekintetében az alperes elkésetten terjesztette elő viszontválaszt, amely így hatálytalan volt. A munkaterület átadási dátumának vizsgálata azért nem volt szükséges, mert a felek azt követően szerződésmódosításukban dátum szerint pontosan meghatározták a határidőt, ráadásul a meghosszabbított teljesítési határidőt. Az alperes fellebbezésében tett azon tényállítás, hogy a kérdéses útszakaszt az adott időszakban ténylegesen használták, új tényállításnak minősül, amelyet a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 373. § (1) bekezdése alapján figyelmen kívül kell hagyni. Azon alperesi álláspontot, miszerint a kérdéses hibák jelentéktelenek voltak ahhoz, hogy ténylegesen ne akadályozzák az útszakasz célzott használatát, cáfolja az igazságügyi szakértő véleménye. Ezt az elsőfokú bíróság aggálytalannak tekintette, az alperes pedig észrevételeit elkésetten terjesztette elő, azok hatálytalanok. Az alperes fellebbezésében utalt a szolgáltatás jogi értelemben vett oszthatóságára, azonban korábban ellenkérelmében erre vonatkozóan sem tényállítás, sem bizonyítási indítvány megtétele nem történt, ezért ezt a Pp. 373. § (1) bekezdése alapján kérte figyelmen kívül hagyni. Valótlannul állítja az alperes, hogy az ő oldalán szerződésszegés nem volt megállapítható, mivel a szerződésmódosítás szerinti teljesítési határidőt az alperesi készre jelentés ellenére nem tartotta be, a 2020. augusztus 14-ei jegyzőkönyv szerint a létesítmény rendeltetésszerű használatra nem alkalmas, a műszaki átadás-átvétel megghiúsult, az alperes ezt tudomásul vette. Az alperes fellebbezési érvelésével ellentétben az elsőfokú bíróság figyelembe vette a munkaterület átadásának későbbi időpontját, foglalkozott az időjárás szerepével a munkavégzés akadályozásában és figyelembe vette az utólagosan megrendelt munkákkal összefüggő esetleges késedelmet. Alaptalan a fellebbezés azon megállapítása, mely szerint a szerződésmódosítás alapján jelentősége lehet a munkaterület átadás-átvételi időpont vitássá tételének a teljesítési határidő meghatározása szempontjából. A szerződésmódosítás ugyanis kivastagítva, aláhúzva tartalmazza a dátum szerint egyértelműen meghatározott, meghosszabbított teljesítési határidőt. Az alperes bírói felhívás ellenére nem bizonyította, hogy időjárási körülményekre hivatkozással a teljesítés

időtartama alatt akadályt közölt volna. Az elsőfokú bíróság nem is foglalkozhatott a szerződés 4.1. pontjának negyedik bekezdésével, mivel erre vonatkozóan az alperes ellenkérelmében tényállítást nem tett, bizonyítási indítványt nem terjesztett elő. Az alperes a teljesítés időtartama alatt határidőhosszabbítást csak a szerződésmódosítás előtt kért és azt a módosítás eredményeként meg is kapta. A téves kötbér alkalmazásával összefüggésben az alperes ellenkérelmében nincs sem tényállítás, sem bizonyítási indítvány, ezért az a Pp. 373. § (1) bekezdése alapján figyelmen kívül hagyandó. Egyébiránt a szerződés 4.1. pontja második bekezdése szerinti kötbér a szerződés 6.3.1. pontjában foglalt vállalkozói kötelezettségeket biztosította, nincs összefüggésben a jelen per tárgyát képező késedelemmel. A kötbérnek a nettó ellenszolgáltatás 1 %-a szerinti napi mértéke megfelel a szokásos gyakorlatnak és mivel a szerződés alapja közbeszerzési eljárás, ezért annak utólagos mérséklése torzítaná a versenyt, mert annak előzetes ismerete más ajánlattevő nyertességét is eredményezhette volna a szerződés elnyeréséért folytatott közbeszerzési versenyben. A Kúria precedens értékű határozata szerint, mivel a kötbér mérséklése beavatkozást jelent a felek szerződési autonómiájába, korlátozza a felek ügyletkötési szabadságát, a mérséklésre csak kivételesen, a nyilvánvaló aránytalanság elhárítása érdekében kerülhet sor.

[23] Az elsőfokú bíróság a döntéséhez szükséges mértékben a tényállást alapvetően helyesen állapította meg. Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást azzal egészíti ki, hogy az elektronikus építési naplóban rögzített napok közül 2020. május 25-én, május 26-án, június 10-én, június 16-án, június 17-én és július 25-én esett az eső, míg 2020. június 9-én, június 15-én, július 24-én nem volt eső. 2020. június 14-ére az építési napló bejegyzést nem tartalmaz. Az esős napok egyikére sincs rögzítve olyan az elektronikus építési naplóban, hogy ne történt volna munkavégzés, kivéve 2020. július 25. napját, amely napon először jelentette készre a munkát az alperes.

[24] A felek közötti vállalkozási szerződés 5.1. pontja értelmében az építési napló vezetésére az Épkiv. rendelkezései az irányadók. A vállalkozó a kivitelezés során köteles betartani az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról szóló 312/2012. (XI.8.) Kormányrendelet előírásait. Amennyiben építési naplót nyitnak a felek, a napló megnyitásának a napja a munkaterület vállalkozó részére történő átadásának a napja. A szerződés 6.2. pontja szerint a vállalkozó a szerződés teljesítését érintő minden lényeges körülményről, így különösen a teljesítés bármely akadályáról köteles a megrendelőt haladéktalanul tájékoztatni.

[25] Az így kiegészített tényállás alapján az elsőfokú bíróság ítélete az érdemi felülbírálatra alkalmas, a felperes elsődleges fellebbezése nem, másodlagos fellebbezése alapos. Az alperes fellebbezése nem megalapozott.

[26] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 370.§ (1) bekezdése alapján a fellebbezési kérelmek és fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül. Gf.II.20.125/2024/8/I. számú végzésével a szolgáltatás oszthatóságára és a kötbér számítás körében a szerződés 4.1. pontjára alapított ellenkérelem-változtatást elutasította, így a felülbírálat nem érintette az alperes ezen védekezését.

[27] Az ítéltábla egyetért az elsőfokú ítélet munkaterület átadására, az átadás időpontjára vonatkozó érvelésével. Az alperes védekezésében utalt az Ép.kiv és a 321/2012.

(XI.8.) Kormányrendelet előírásaira. Ezen jogszabályok az alperesi beadvány hatálytalanságától függetlenül, tehát adott esetben a védekezés hiányában is figyelembe vehetőek, szinkronban a felek közötti szerződés 5.1. pontjával. Az azonban, hogy ezen jogszabályok miként rendelkeznek az építési naplóról, illetőleg, hogy az alperes által hivatkozott kézikönyv milyen tájékoztatást tartalmaz az építési napló megnyitásáról és vezetéséről, nem változtat azon, hogy a felek írásban elismerték egyrészt az építési terület átadását, másrészt azon lényeges körülményt, hogy az F/14. szám alatt csatolt szerződésmódosítás I.5. és III.7. pontjában kifejezetten rögzítették, hogy a szerződés eredeti teljesítési határideje 2020. április 26. napja volt. Ezzel áll összhangban az, hogy a szerződésmódosításban a meghosszabbított, 290 napos teljesítési határidőre figyelemmel a teljesítés végső dátumát 2020. július 25. napján nevesítették. Bár ezen dátumot a szerződésmódosítás IV. pontja szerint módosult eredeti szerződés naptári nap megjelölésével nem tartalmazza, azonban az eredeti szerződéshez képest e módosítás alapján jelentette először készre a munkát az alperes 2020. július 25. napján. Az alperesi fellebbezés érvelésével ellentétben tehát az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felek utóbb eltértek a szerződés 5.1. pontjában foglaltaktól, az átadás-átvétel időpontját rögzítették, az pedig nem kötődött az elektronikus építési napló megnyitásához.

[28] Az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást a tekintetben is, hogy az alperes által hivatkozott esőzések nem mentik az alperes késedelmét. A kiegészített tényállásból megállapítható, hogy az alperes által 6. sorszám alatt csatolt beadványban csapadékosként megjelölt napok egy részén nem is esett az eső, de az esős napok túlnyomó részén is történt munkavégzés. Ezen körben azért is volt szükségtelen a szakértői bizonyítás, illetve tanúbizonyítás, mert az alperesnek – a felek szerződése értelmében – jeleznie kellett volna az építési naplóban, ha rendkívüli időjárási események akadályozzák a munkavégzésben, ilyen bejegyzés azonban nem található. Mindemellett a törvényszék helyesen érvelt azzal is, hogy bizonyos számú esős nappal magyarországi munkavégzés esetén a kivitelezőnek számolnia kell.

[29] Az eredeti szerződéssel nem érintett munkálatokat a felperes többletmunkának, az alperes pedig pótmunkának tekintette. Utóbbiként értékelte azokat az elsőfokú bíróság is, ezen megállapítását egyik fél sem támadta fellebbezésével. Amennyiben a felek között a pótmunkákra vonatkozóan szóbeli megállapodás jött létre, az sérti az írásbeliség követelményét, de az elsőfokú bíróság helyesen következtetett arra, hogy az alperes általi teljesítés felperes általi elfogadásával a szóbeli megállapodás a Ptk. 6:94. §-a alapján konvalidálódott, érvényessé vált. Ebből azonban nem következik az, hogy a feleknek szerződési akarata lett volna a pótmunkákra figyelemmel a teljesítési határidő módosítására is. Az írásbeliség hiánya legfeljebb a pótmunkákkal kapcsolatos vállalást konvalidálhatta, de semmiképpen nem hatott ki a teljesítési határidő meghatározására. Az alperesnek tényelőadása sem volt arra vonatkozóan, hogy az F/14. szám alatti szerződésmódosítást meghaladóan a felek a szerződést a teljesítési határidőt illetően bármikor is módosították volna. A műszaki ellenőr által kiállított F/32. szám alatti és az alperes részéről A/6. szám alatt csatolt okirat legfeljebb a pótmunkák időigényét támasztja alá, arra semmilyen adatot nem tartalmaz és abból nem is vonható le olyan következtetés, hogy a pótmunkák munkaidő szükségletével a teljesítési határidő automatikusan meghosszabbodott volna. E körben a felperes helyesen érvelt azzal, hogy az egyes napok száma nem adható össze automatikusan, ahogyan az az alperesi védekezésben szerepel, hiszen a párhuzamos munkavégzés is lehetséges volt, annak kizártságát az alperes nem igazolta.

[30] Összegezve tehát: a munkaterület átadásának napja 2019. október 9. volt, a szerződésmódosítás szerinti 290 napos teljesítési határidő már nem módosult, az 2020. július 25-én járt le. A felek közötti első átadás-átvételi eljárás az F/19. szám alatt csatolt jegyzőkönyv tanúsága szerint meghiúsult. A jegyzőkönyv tartalmazza azt az alperesi nyilatkozatot, hogy a beruházó tudomásul vette a megrendelőnek a kivitelezési késedelemmel kapcsolatos bejelentését. Arra alaptalanul hivatkozott az alperes, hogy ezen jegyzőkönyv mellékletét képező ütemterv a teljesítési határidő módosítását jelentené. Helytálló volt a felperes azon hivatkozása, hogy a jegyzőkönyv melléklete kizárólag a szerződés 3.2.2. pontja szerinti határidőtűzést jelentett. Iratellenes az alperes azon hivatkozása, hogy az elsőfokú bíróság minden további vizsgálat nélkül állapította meg a munkavégzéssel érintett útszakasz rendeltetésszerű használatra alkalmatlanságát. Az elsőfokú ítélet utal a 35. sorszám alatti aggálytalan igazságügyi szakértői véleményre, amely megállapította a fedlapok és a korlát olyan jellegű hibáját, amelyek miatt az út a rendeltetésszerű használatra nem volt alkalmas. Ezen szakértői véleményre a rendelkezésre álló határidőn belül az alperes észrevételt nem tett. A rendeltetésszerű használatot akadályozó hibák nem tekinthetők jelentéktelennek. Az alperes e körben tett azon előadása, miszerint az érintett időszakban az útszakaszt már ténylegesen használták, olyan új tényelőadásnak minősül, amely a másodfokú eljárásban a Pp. 373. § (2) bekezdése értelmében nem volt figyelembe vehető. Megjegyzendő azonban, hogy az esetleges tényleges használat sem jelentené azt, hogy az útszakasz hivatalosan átadható-átvehető lett volna.

[31] A fentiekre figyelemmel az alperes teljesítési határideje 2020. július 25-én lejárt. Ehhez képest a munkát 2020. augusztus 31-én jelentette készre. A szerződésben foglalt 8 napos határidőre tekintettel a felperesnek 2020. szeptember 8-ig kellett volna megkezdenie az átadás-átvételi eljárást. Az átadás-átvételi eljárás 2020. szeptember 14-én kezdődött meg, utóbbi dátumok közötti időkülönbség, tehát a felperesi késedelem nem róható az alperes terhére. Az alperes késedelme 2020. július 25-től 2020. szeptember 8-áig állt fenn. Az elsőfokú bíróság e körben helytállóan hivatkozott az EBH2003.855. számú eseti döntésre, hiszen a szeptember 14-én megkezdődött átadás-átvételi eljárás nem szakadt meg, az végül eredményesen zárult. A felperes másodfokú eljárás során tett azon nyilatkozata, hogy az alperes az átadás-átvételhez szükséges dokumentációt nem adta át, a Pp. 373. § (2) bekezdése szerinti új tényelőadás, amelyet az ítéltábla az érdemi felülbírálat során nem vehetett figyelembe. Megjegyzi azonban a másodfokú bíróság, hogy átadás-átvételi eljárásról készült jegyzőkönyv nem tartalmaz olyan megjegyzést, hogy az átadás-átvétel megkezdésének akadálya van, mert a dokumentációt a kivitelező nem adta át. Míg 2020. augusztus 14-én a hibák meglététől függetlenül az alperes is elfogadta, hogy az átadás-átvételi eljárás megszakadt, a 2020. szeptember 14-én megkezdődött eljárásban nincs nyoma annak, hogy a felek ne tartották volna folyamatosnak az átadás-átvételt. A felperes a még meglévő hibák kijavítására határidőt engedélyezett az alperesnek, ezen hibákat az alperes 2020. szeptember 29-ére kijavította. Annak nincs jelentősége, hogy a kijavított hibák részben azonosak voltak a korábbi eljárás során jelzettekkel: a felperes nem szakította meg az újabb átadás-átvételi eljárást, ezzel ugyan kockázatot vállalt, de a hibák nem akadályozták az átadás-átvételi eljárás eredményes befejezését. A felek szerződéséből sem következik, hogy az átadás-átvételi eljárás befejezéséig késedelmi kötbér terhelné az alperest, hiszen a szerződés 4.1. pontja tartalmazta a javítási határidővel kapcsolatos külön kötbérigényt, ami a felperesi álláspont elfogadása esetén nehezen lenne értelmezhető. A megkezdett és eredményesen befejeződő átadás-átvételi eljárásra figyelemmel a felperes elsődleges fellebbezési kérelme alaptalan.

[32] Ehhez képest helytálló azonban a felperesi fellebbezés azon állítása, hogy a kötbérterhes napok számát az elsőfokú bíróság tévesen határozta meg. A számszaki hiba abban mutatkozik, hogy a 2020. július 25-étől 2020. szeptember 8-áig terjedő időszakban a késedelemmel érintett, kötbérterhes napok száma 45. Bár az ítéltábla nem ért egyet az elsőfokú bíróság napi kötbér összegét megállapító számítási módszerével, hiszen nem a kereseti kérelem összecszerűségéből kell kiindulni, azonban a felek szerződéséből, illetve szerződésmódosításából az egy napi kötbér összege kiszámítható, azt a felperes fellebbezésében helyesen meg is jelölte.

[33] Az ítéltábla az alperes által fizetendő kötbér mérséklésére nem látott okot. A fentebb kifejtettekre figyelemmel a késedelemmel érintett napok száma nem volt csökkenthető, illetve a kötbér napi összegének meghatározásánál nem volt figyelembe vehető más szerződéses rendelkezés. Az ítéltábla osztja a felperes által hivatkozott eseti döntésekben kifejtett álláspontot: közbeszerzési eljárásban megkötött szerződésben kikötött kötbér csak kivételes esetben mérsékelhető, figyelemmel kell lenni arra, hogy a kötbér mérséklése a pályázók közötti verseny tisztaságát sértené, a versenyt torzítaná. Az ítéltábla nem észlelt az alperes javára olyan körülményt, amely a kivételes jellegű kötbérmérséklés alkalmazását indokolta volna.

[34] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, az alperes által fizetendő kötbér összegét 102.861.218,- Ft-ra felemelte. Ezt meghaladóan az elsőfokú ítéletet helybenhagyta, az annyiban szorult pontosításra, hogy az elsőfokú határozat összecszerűen nem tartalmazta az állam terhén maradó eljárási illetéket.

[35] Az ítéltábla a perköltség viseléséről a Pp. 83. § (2) bekezdése alapján az alábbiakra figyelemmel rendelkezett. A felperesnek kizárólag a másodlagos fellebbezési kérelme lett alapos, ez azonban a marasztalási összegnek csak kismértékű felemelését eredményezte, ez az elsőfokú eljárásban a pernyertesség-pervesztesség arányát érdemben nem befolyásolja. A másodfokú eljárás tárgyának értéke 150.863.120,- Ft volt. A felperes elsődleges fellebbezési kérelme vonatkozásában a felperes pervesztes, míg az alperes pernyertes, a felperes másodlagos fellebbezési kérelme vonatkozásában a felperes lett pernyertes és az alperes pervesztes. Az alperesi fellebbezés tekintetében a felperes teljes mértékben pernyertes. A fellebbezések, illetőleg ellenkérelmek eredményeképpen a felperes 102.861.218,-Ft összeghez jutott, az alperes 48.001.895,- Ft megfizetésétől mentesült. Ekként a másodfokú pernyertesség-pervesztesség aránya 68-32 % a felperes javára. A felperes a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja szerint felszámított perköltségből 777.240,-Ft-ra jogosult, míg az alperes az IM rendelet 3.§ (2) bekezdés c) pontja és (5) bekezdése alapján felszámított perköltségből 651.409,- Ft-ra jogosult. Az ítéltábla a Pp. 82. § (2) bekezdése alapján a perköltség különbözet megfizetésére kötelezte az alperest. Az eredménytelenül fellebbező alperes által megfizetett eljárási illeték az alperes terhén marad, míg a felperes fellebbezése tekintetében a feljegyzett fellebbezési illetékből 113.750,- Ft illetéket fizet meg az alperes, mert a felperes fellebbezési kérelme vonatkozásában 4,55 %-os mértékben pervesztes. Az ezt meghaladó feljegyzett eljárási illeték az állam terhén marad [Pp. 102. § (1) bekezdés, (6) bekezdés].

Győr, 2024. november 21.

Dr.Szalay Róbert s.k.

Dr.Konarik Attila s.k.

Dr.Kovács Zsolt s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró